

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Balansekunst

Kulturstrategi for Trøndelag 2019 – 2022
19.03 – Øystein Eide

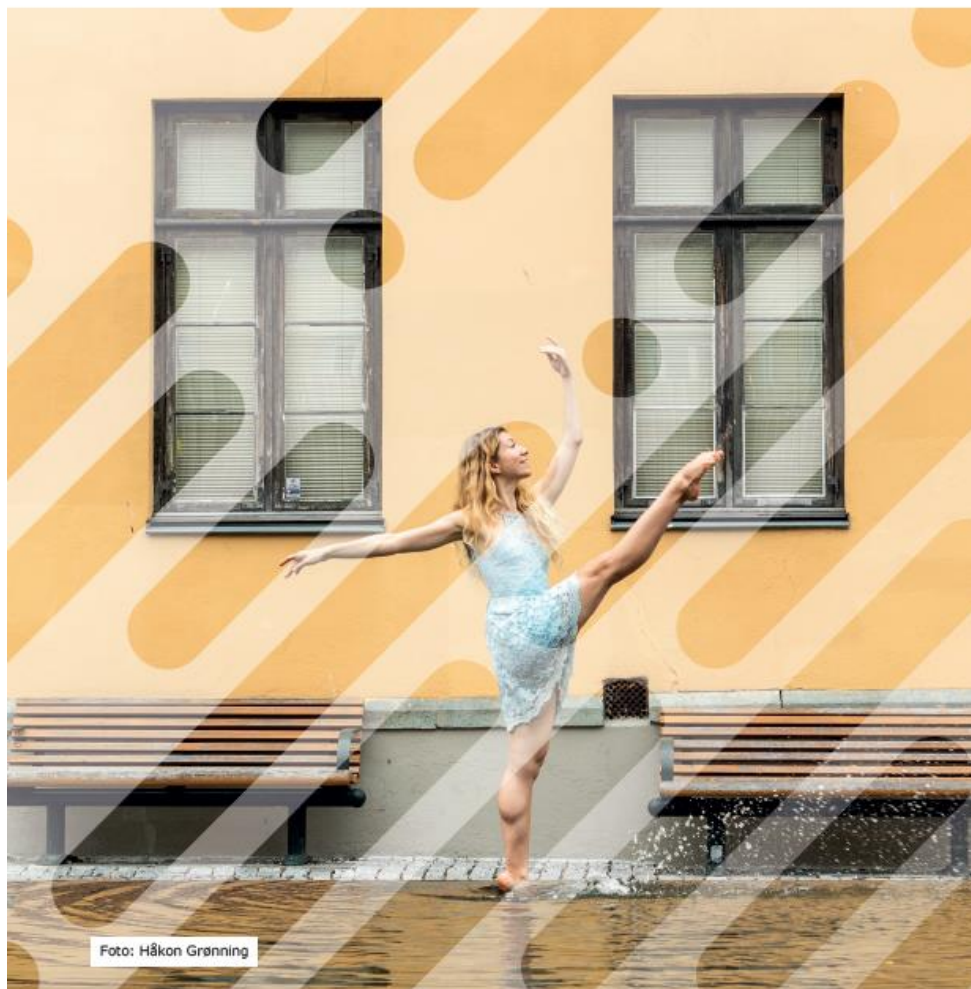
Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

BALANSEKUNST

Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022

Høringsutkast

Høringsfrist 8.april
2019

Kobling til Trøndelagsplanens mål

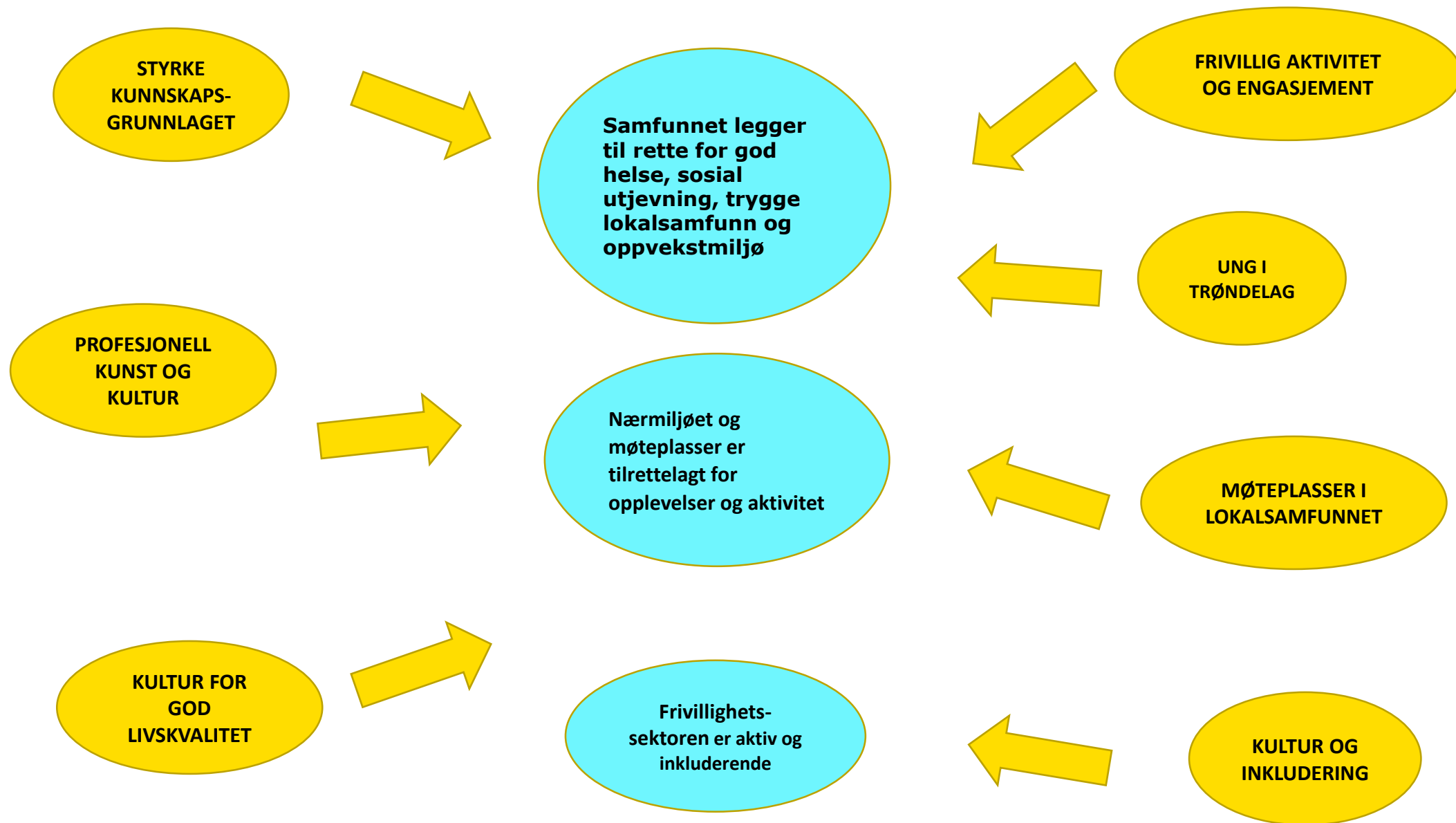

- I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag
- I 2030 skal god livskvalitet og mangfold kjennetegne Trøndelag
- I 2030 er Trøndelag best i Norge på regional samhandling
- I 2030 har Trøndelag et omstillingsdyktig og framtidsrettet arbeids- og næringsliv
- I 2030 har Trøndelag et balansert utbyggings- og bosettingsmønster

I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag	
Kommunene har en solid kulturell grunnmur som bidrar til mangfold og skapende kulturliv	5.2.1 PROFESJONELL KUNST OG KULTUR • Stimulere til utvikling, nyskaping og mangfold på det profesjonelle kunst- og kulturfeltet. • Ivareta tradisjon og kontinuitet, ved å sørge for at de profesjonelle miljøene og institusjonene får mulighet til å utvikle seg videre.
Både kulturell egenaktivitet og profesjonelle kulturtilbud er tilgjengelige for alle	5.2.4 KULTURENS DANNENDE OG DEMOKRATISKE ROLLE • Ivareta folkebibliotek, kulturskole, fritidsklubber og dermed den kulturelle grunnmuren i kommunene. • Styrke kulturens tradisjonelle institusjoner, samt ivareta kunst- og kulturproduserende institusjoner og kunstnere. • Kulturuttrykk skal være tilgjengelig både fysisk og digitalt.
Samisk språk og kultur skal være levende og synlig i Trøndelag	5.2.5 SAMISK SPRÅK OG KULTUR • Utvikle samarbeidet mellom kulturinstitusjoner, kommuner og fylkeskommuner og sørsamiske institusjoner og organisasjoner. • Utvikle samiske kulturarenaer, og satse på formidling av samisk kultur på flere kulturarenaer enn i dag • Legge til rette for både de tradisjonelle uttrykksformer innen samisk kultur og for samisk samtidskunst. • Bidra til at samiske kulturinstitusjoner og organisasjoner kan ivareta sin rolle som viktige samfunnsaktører i bevaring og utvikling av samisk
Trøndersk idrett og kultur er sterk i topp og bredde, og god på mangfold, frivillighet og arrangement	
Det kulturbaserte næringslivet er velutviklet	
Aksen Stiklestad-Nidarosdomen er en godt utviklet symboltung bærebjelke i et samlet Trøndelag	

I 2030 er Trøndelag best i Norge på regional samhandling	
Vi har gode arenaer for dialog mellom offentlige, private og frivillige samfunnsaktører	5.2.7 KULTUR PÅ TRØNDESK DAGSORDEN • Sette kultur på dagsorden når trønderske aktører møtes • Løfte kultur høyere på den regionale dagsorden
Trondheim og Trøndelag opptre samlet i nasjonal sammenheng	5.3.4 LOKALT OG REGIONALT EIERSKAP TIL KULTURINSTITUSJONER • Posisjonere Trøndelag slik at nye oppgaver på kulturområdet blir overført til regionen. • Bidra til at det utvikles gode eierstrategier for det offentliges eierskap i ulike kulturinstitusjoner. • Sikre ivaretagelse av det lokale eierskapet til de ulike kulturinstitusjonene.
Deltakelse på internasjonale arenaer er strategisk og koordinert	5.3.5 OFFENTLIG OG PRIVAT SAMARBEID OM KULTUR • Utfordre private aktører og næringslivet til å bidra til realisering av større utbyggingsprosjekter i kultur- og idrettssektoren. • Utvikle en god modell for privat - offentlig samarbeid.
	5.3.7 SAMARBEID MELLOM KULTURAKTØRER • Stimulere til samarbeid mellom de store kulturinstitusjonene, de

I 2030 skal god livskvalitet og mangfold kjennetegne Trøndelag

Kulturens nytte og verdi

- Kulturens betydning for enkeltmennesket kan uttrykkes ved begrepene DELTA, OPPLEVE, SKAPE.
- Kultur - verktøy og en viktig drivkraft i samfunnsbyggingen
og
- Kultur har en verdi i seg selv.
- To egenskaper – egenverdi og samfunnsnytte – er ikke motstridende, men virker sammen og samtidig.

KULTURLIVETS DILEMMAER

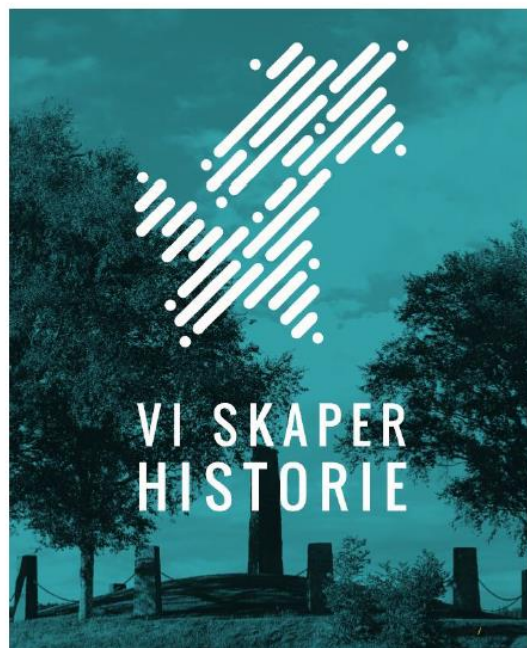
• Mangfold	Eksklusivitet
• Profesjonalitet	Frivillighet/amatør
• Tradisjon	Nyskaping
• Bredde	Topp
• Forutsigbarhet	Rom for nye tanker
• Lønnsomhet	Fri tilgang
• Sentrum	Distrikt

Bedre kunnskapsgrunnlag nødvendig

KULTUR I TRØNDELAG

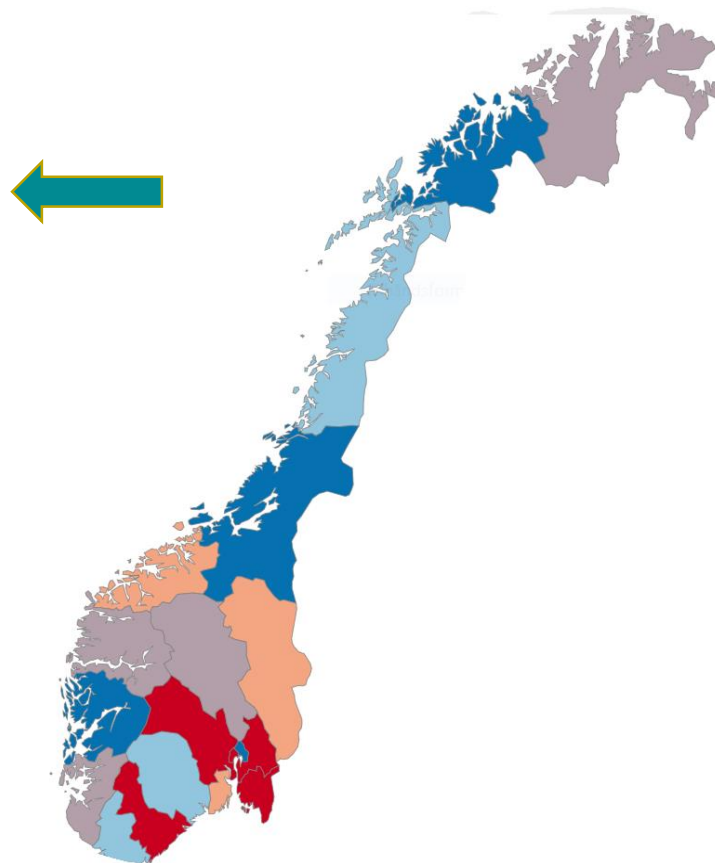
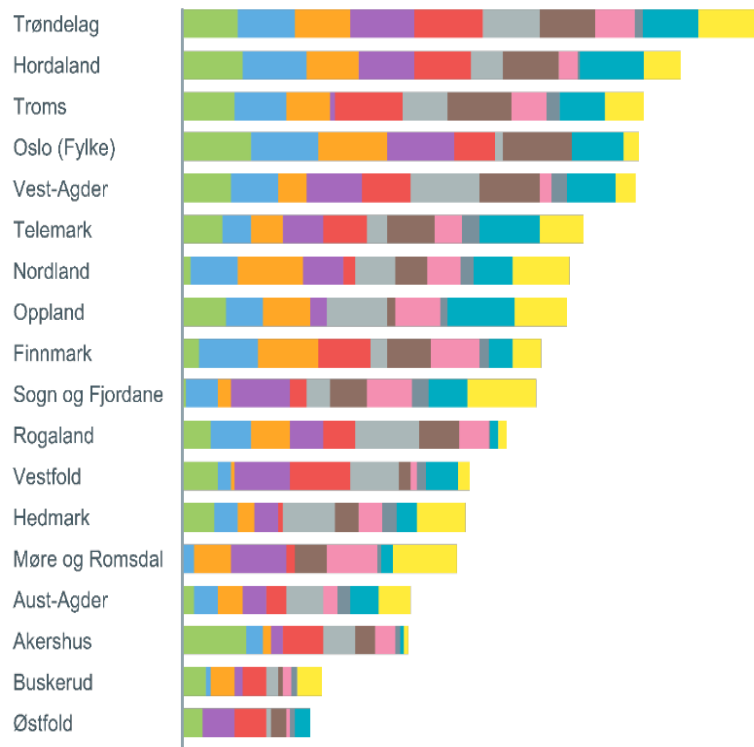
En kunnskapsoversikt

over hva som kjennetegner og påvirker kultursektoren i Trøndelag -
samt utviklingstrekk sektoren står overfor

Kulturfylket Trøndelag

- Kunstnere
- Museum
- Kino
- Scenekunst
- DKS
- Frivillighet
- Kulturarbeidere
- Konsserter
- Bibliotek
- Kulturskole
- Tildelinger

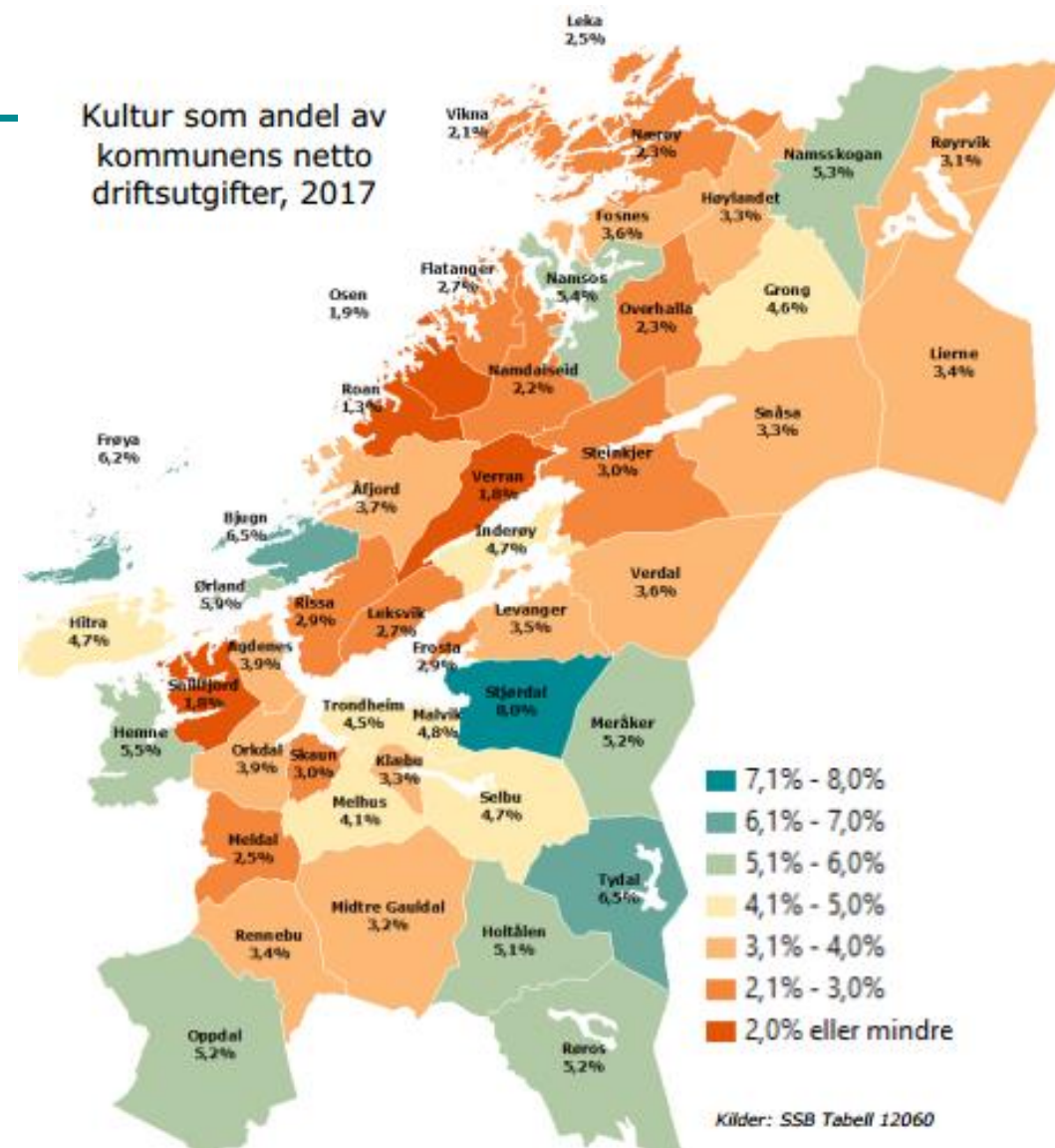
Trøndelag er øverst på fylkeslista, sammen med Hordaland og Troms

Kommunene satser på kultur

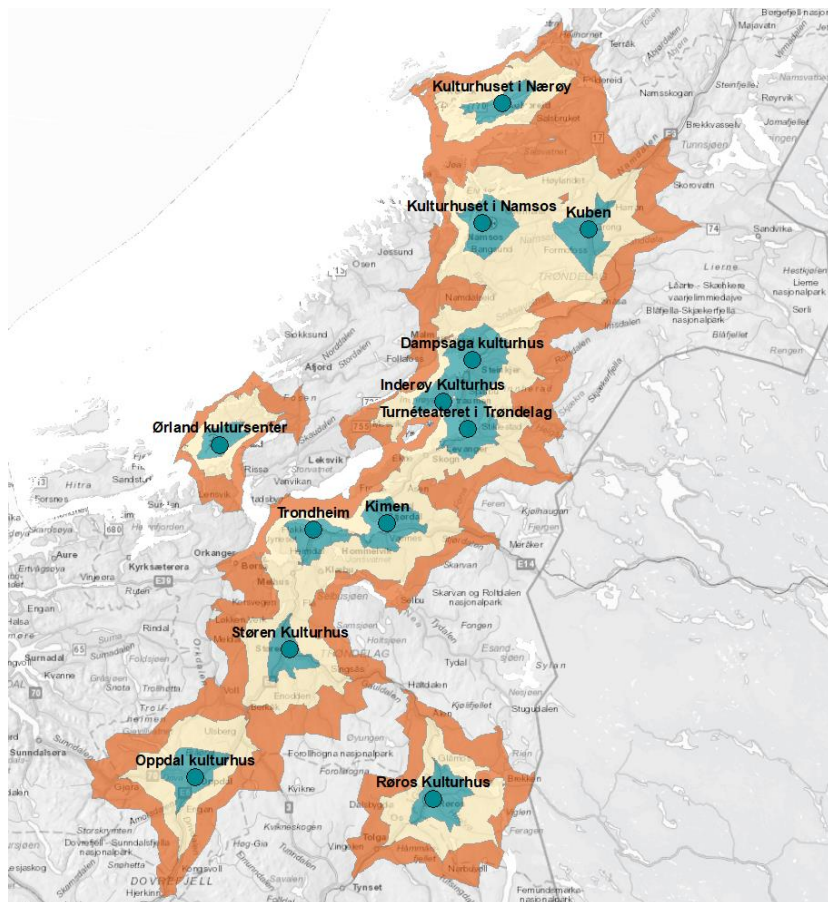

Hva gir mest kultur og folkehelse for pengene?

- Økning i kommunens driftsbudsjett
- Robust kulturavdeling i kommunene
- Offentlig tilrettelegging for frivillighet
- Interkommunalt samarbeid
- Gode planer og strategier
- Gode lokaler og møteplasser
- Andre ting?

Tilgang til kulturarenaer

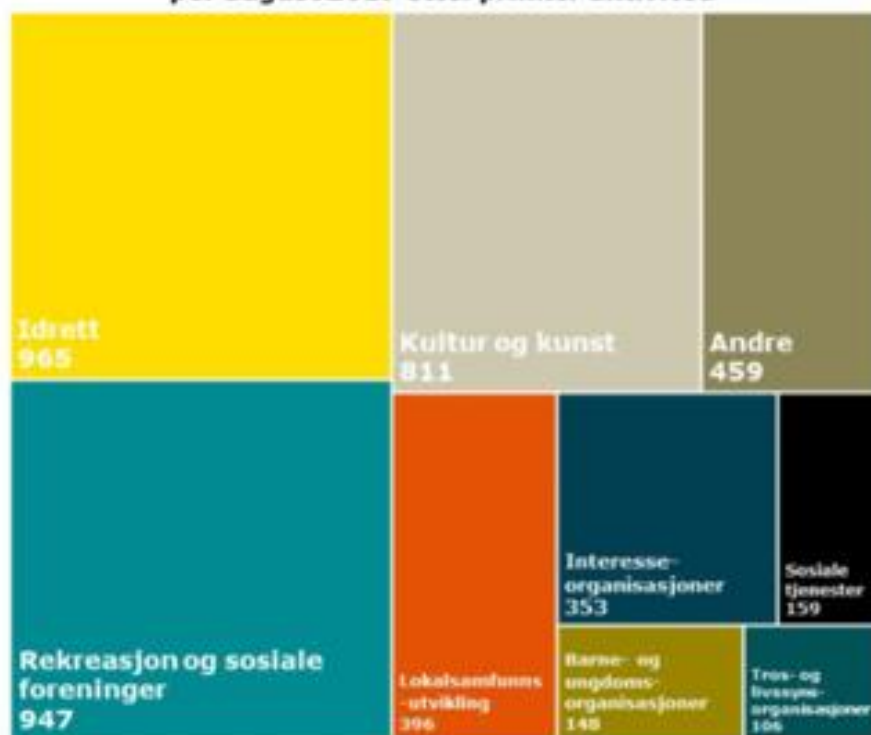

- 90% av Trøndelags befolkning: mindre en 45 minutter til sitt nærmeste regionale kulturhus.
- Trøndelag: over **30 kulturinstitusjoner** - profesjonelle aktører driver kulturformidling: bildende kunst, musikk, scenekunst, litteratur og film.
- I 2017 utgjorde dette 107 millioner i Trøndelag fylkeskommune i driftsstøtte.
- Hensiktsmessige **lokaler** som ikke koster for mye å bruke, har trolig den største betydningen for en fortsatt utvikling av et godt lokalt kulturliv for alle.
- Det trengs **økt kunnskap** om og **samordning** av aktivitetsnivå, tilgang på egnede lokaler og om behovet for slike lokaler.

Stor frivillighet i Trøndelag

Registrerte frivillige organisasjoner i Trøndelag
per august 2017 etter primær aktivitet.

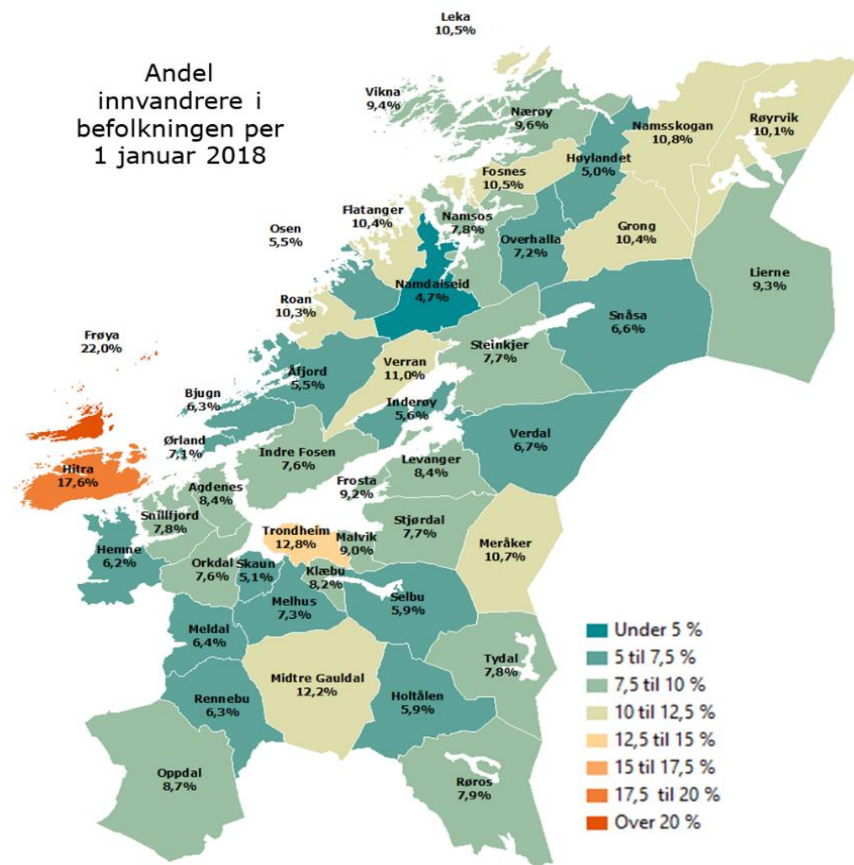
Kilde: Frivillighetsregistret, Brønnøysund

Medlem av en organisasjon:
82% i Trøndelag - Norge: 77 %.

Stor aktivitet i lag og organisasjoner, men konsentrert på en del av befolkningen - en betydelig gruppe står utenfor.

Barn og unge er mer aktive i lag og organisasjoner enn voksne, spesielt innenfor idretten.

Trøndelag er flerkulturelt!

Innvandrere etter landsbakgrunn 15 største grupper i Trøndelag i 2018	
Polen	5 742
Litauen	2 810
Syria	2 641
Eritrea	2 351
Sverige	2 188
Tyskland	1 883
Thailand	1 533
Somalia	1 487
Afghanistan	1 270
Filippinene	1 247
Russland	1 146
Iran	1 129
Irak	1 087
Tyrkia	951
Latvia	812
Total topp 15	28 277

Strategidel: Tre hovedbolker

1. Kunnskapsgrunnlag for kultur i Trøndelag
2. Kulturens betydning i Trøndelag
3. Kulturutvikling og virkemidler i Trøndelag

1. Kunnskapsgrunnlag for kultur i Trøndelag

- Utarbeide og vedlikeholde et grundig kunnskapsgrunnlag for å identifisere og synliggjøre de kulturpolitiske utfordringene, og slik prioritere ressurser.
- Initiere forskning og kompetanseutvikling på kulturfeltet for å sikre ny og relevant kunnskap som verktøy i politikkutforming og forvaltning.

2. Kulturens betydning i Trøndelag

- Profesjonell kunst og kultur
- Kultur for god livskvalitet
- Frivillig aktivitet og engasjement
- Kulturens dannende og demokratiske rolle
- Samisk språk og kultur
- Ung i Trøndelag
- Kultur på trøndersk dagsorden
- Kultur og inkludering

Kultur for god livskvalitet

- Øke forståelsen av kulturens og idrettens betydning for å fremme helse, livskvalitet og sosial utjevning.
- Sikre et bredt og inkluderende kulturliv, hvor alle gis anledning til å skape, delta og oppleve.
- Legge til rette for en aktiv hverdag for alle, gi folk mulighet og motivasjon til å ta «aktive valg» i hverdagen.
- Gi kulturelle uttrykk større plass i helse- og omsorgsarbeid.

Kultur og inkludering

- Samordne innsatsen på inkluderingsfeltet for offentlige instanser og sivilsamfunnet i Trøndelag slik at vi får flere godt integrert raskere.
- Legge til rette for kompetansedeling og – utvikling gjennom samarbeid, kurs og møteplasser, for å oppnå et godt inkluderingsarbeid basert på et solid kunnskapsgrunnlag.

3. Kulturutvikling og virkemidler i Trøndelag

- Møteplasser i lokalsamfunnet
- Kulturell infrastruktur
- Kulturfaglig kompetanse
- Lokalt og regionalt eierskap til kulturinstitusjoner
- Offentlig og privat samarbeid om kultur
- Kunnskapsutveksling og nytenking
- Samarbeid mellom kulturaktører
- Kultur som levevei

Offentlig og privat samarbeid om kultur

- Utfordre private aktører og næringslivet til å bidra til realisering av større utbyggingsprosjekter i kultur- og idrettssektoren.
- Utvikle en god modell for privat - offentlig samarbeid.

Kultur som levevei

- Videreutvikle kompetanse og nettverk som er relevant for kreative næringer.
- Systematisk videreutvikle idretts- og kulturarrangement med sikte på bærekraftig gjennomføring og positive økonomiske ringvirkninger.
- Legge til rette for at kunstnere skal kunne bo, produsere og formidle sin kunst i Trøndelag.

Kultur - en grunnleggende tjeneste?

Fra leder i Adresseavisen knyttet til debatten om nytt kulturhus i Steinkjer:

"Til enhver tid vil det selvsagt være grunnleggende tjenester i en kommune som er viktigere enn kulturtilbudet - skole, eldreomsorg og helse. Likevel, hvis kulturhuset driftes godt og fylles med godt innhold, vil det skape verdier som kommer kommuneøkonomien til gode."

Kulturstrategien er nå sendt på høring.

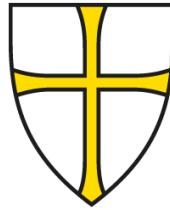
- Balansekunst er sendt til over 200 adressater.
- Vi gjennomfører flere høringsmøter internt og eksternt.
- Etter 8. april tar vi fatt på høringssvar og innspill.
- Revidert utkast legges fram for fylkestinget i juni.

Balansekunst – en kulturstrategi for god samfunnsutvikling i Trøndelag?

Forventninger:

- Et godt politisk redskap.
- Et godt dokument for samspill i kulturlivet.
- En strategi som gjør tverrfaglig og tverretatlig samarbeid nødvendig.
- Et dokument som blir lest, diskutert og brukt og ikke gjemt og glemt.

Trøndelag fylkeskommune

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke